

## Posudek na bakalářskou práci

Název: Den učitelky v mateřské škole

Autor: Kateřina Machovičová

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2012, 73 s.

Předmětem práce Kateřiny Machovičové se stala problematika předškolního vzdělávání. Přístup volila z pozic školní etnografie. Propojila tedy metodologii ukotvenou v sociokulturní antropologii (kvalitativní sociologii či etnologii) a předmětnou oblast věd o výchově. Kladla si za cíl zevnitř popsat situaci pozice učitelky v mateřské škole.

Teoreticky práci zakotvila v odborné literatuře vázané na předškolní pedagogiku. V tomto směru provedla velice hezkou rešerši. Ta se ve své podstatě stala východiskem pro pohlížení na data a jejich analýzu (viz níže). Metodologicky pak prováděla zúčastněné pozorování a vedla rozhovor s vybranou paní učitelkou. V tomto směru odvedla vynikající a ocenění hodnou práci. Na základě teoretických východisek a metodologického přístupu formulovala Kateřina Machovičová čtyři výzkumné otázky, které směřovaly jednak do oblasti popisu (východiska interpretace), jednak oblasti komparace dvou perspektiv pohledu zevnitř a zvenčí pedagogické praxe.

Deskripci dat provedla Kateřina Machovičová právě v designu typického dne učitelky v mateřské škole. Jedná se o jeden ze způsobů prezentace dat obvyklého v antropologii. V tomto ohledu provedla velice poctivou práci. Z poměrně bohatého souboru dat vyabstrahovala klíčové momenty, na nichž se konstituuje práce vybrané učitelky v mateřské škole. S ohledem na výzkumnou otázku tento popis propojila s odkazy na odbornou literaturu. V tomto směru tedy podřídila interpretaci právě kategorizaci, která přicházela z oborového diskurzu předškolní pedagogiky. V tomto směru se podle mne ztratila, respektive nebyla zinterpretována řada kategorií, která se jeví být významnější a ve své podstatě by umožnila komparaci dvou vybraných perspektiv. Hovořím zde o kategoriích: kázeň a disciplinace – bezpečnost – sledování (kontrola) - vědění. Podle mne jsou to čtyři klíčové aspekty, na nichž je vybudována pozice vybrané paní učitelky. To se vlastně v popisu Kateřině velice hezky podařilo rozkrýt. V tomto směru, kdyby pracovala na úrovni komparace oněch dvou pohledů, dokázala by dospět k zajímavějším závěrům. Ty její jsou rozhodně vyvážené, vzhledem k textu gradují, nicméně jen potvrzují relevanci pedagogického diskurzu. Toto se tak trochu projevuje i v přijetí pedagogické rétoriky samotnou autorkou. Její práce se tak stává hlavně rozpracovanými thezemi z odborné literatury. V tomto směru dokázala autorka vytvořit ucelené dílo. Možná bych jen v závěru doporučila se vystříhat osobního hodnocení paní učitelky. Toto se mohlo stát součástí reflexe badatele.

Práce Kateřiny Machovičové trpí formálními nedostatky. Někdy není jasné, zda určitá citace je opsána z nástěnky (např. veršovaná hesla), či je říká pravidelně paní učitelka ve třídě. Toto téma je fascinující jak děti disciplinuje vázanou řečí). Další rezervy vidím ve stylistice a

gramaticke. Naopak citační norma je v pořádku. Jen bych doporučila provázat literaturu a internetové zdroje.

Závěrem bych ráda vyjádřila, že studentka se mnou poctivě konzultovala. Bylo by však pro její další akademické vzdělávání dobré si uvědomit, že tvorba textu je součástí analýzy dat a připustit, aby vedoucí měl možnost konzultovat i samotný text. Bakalářskou práci Kateřiny Machovičové hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze 11. 9. 2012

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.